

Jegybanki társadalmi felelősségvállalási (CSR) programok 2014-ben

2015. július 13.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

Nationale Bank van Belgie – belga jegybank

Művészeti Gyűjtemény

A belga jegybank 1972 óta vásárol belga képző- és iparművészekről alkotásokat, a gyűjtemény mára 1850-nél is több darabot számlál. Így támogatja a jegybank az ország művészeinek alkotó tevékenységét, és egyúttal – az épületben elhelyezett műalkotásoknak köszönhetően - kreatív, inspiráló közeget biztosít munkatársainak. A jegybanki gyűjtemény az „International Association of Corporate Collections of Contemporary Art” része. A kollekciónak összetétele tükrözi a legfőbb trendeket, a 20. század második felétől egészen napjaink művészeit. A gyűjtemény csak és kizárólag belga vagy Belgiumban élő művészek alkotásaiból áll, melyeket a jegybank rendszeresen kölcsönad múzeumoknak, kiállítás-szervezőknek, illetve hazai és nemzetközi kulturális intézményeknek.

Könyvtár

A belga jegybank tudományos könyvtára az egyik legjelentősebb könyvtár az országban, ahol közgazdasági és pénzügyi témájú könyvek mellett szép számmal találhatunk monetáris politikával foglalkozókat is. Az egyetemi hallgatók és tanárai, valamint számos közintézmény dolgozói számára szabadon hozzáférhetőek a művek.

A könyvtárban nagyságrendileg 100.000 könyv és több mint 1300 periodika található, melyek közül a digitalizációnak köszönhetően számos már online formában is elérhető.

Források:

- A belga jegybank művészeti gyűjteménye:
<https://www.nbb.be/en/about-national-bank/art-collection>
- A belga jegybank könyvtára:
<https://www.nbb.be/en/library/collections>

Česká národní banka - cseh jegybank

A cseh jegybank 2014. évi éves jelentése és honlapja minimális CSR-vonatkozású információt tartalmaz.

Pénzügyi kultúra fejlesztése, pénzügyi/közgazdasági oktatás

A cseh jegybank 2008-ban kapott fogyasztóvédelmi feladatokat/jogköröket és azóta aktívan részt vesz a pénzügyi kultúra fejlesztésében pl. oktatási segédanyagok, vagy tanároknak szervezett szemináriumok révén. A pénzügyi/közgazdasági oktatásba a jegybank a vidéki fiókhálózat által az egyes cseh régiókban szervezett programokon keresztül kapcsolódik be. Ennek részeként a jegybank együttműködik a következő oktatási intézményekkel: Silesian University (Opava), School of Business Administration (Karviná), Faculty of Economics and Administration at Masaryk University (Brno).

Látogatóközpont

A cseh jegybank 2002 óta látogatóközpontot működtet, melyet létrehozása óta csaknem 200 ezren, főleg általános és középiskolás diákok és egyetemisták kerestek fel. A látogatóközpontban „People and Money” címmel egy állandó kiállítás tekinthető meg, mely végigvezeti az érdeklődőket a cseh fizetőeszközök és monetáris politika, valamint a cseh jegybank történetén. A kiállítás mellett 11 témában rövid tájékoztató videófilm megtekintésére is van lehetőség.

Külföldi jegybankokkal történő technikai segítségnyújtási célú együttműködések

A cseh jegybank 2002 óta szervez technikai segítségnyújtási célú szemináriumokat más jegybankok számára. A szemináriumokon a cseh jegybank témában illetékes munkatársai, valamint más jegybankokból és nemzetközi intézményektől meghívott előadók osztják meg a résztvevőkkel tapasztalataikat.

A cseh jegybank minden évben összeállít egy katalógust, mely az adott évben megrendezésre kerülő szemináriumokat tartalmazza, a főbb témák: jegybanki statisztikák, jegybanki HR, fizetési rendszerek, pénzügyi stabilitás, monetáris politika és devizatartalék-kezelés, makrogazdasági modellezés és előrejelzések, készpénzlogisztika.

Az egy évre előre meghirdetett szemináriumok mellett egyéni megkeresés alapján konkrét igényekre szabott study visit-ek szervezését is vállalják.

A technikai segítségnyújtási programokkal kapcsolatos tudnivalókat (jelentkezés menete, programkatalógus, stb.) a cseh jegybank honlapján egy külön oldal ismerteti.

A CSR tevékenységre fordított összegek nem szerepelnek tételesen a jegybank mérlegében, illetve éves jelentésében.

Források:

- A cseh jegybank éves jelentése (2014):
http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/en/about_cnb/performance/annual_reports/download/vz_2014_en.pdf
- A cseh jegybank látogatóközpontjának honlapja:
http://www.cnb.cz/en/public/cnb_exhibition/
- A cseh jegybank technikai segítségnyújtási programokra vonatkozó oldala:
http://www.cnb.cz/en/about_cnb/international_relations/tech_assistance/

Danmarks Nationalbank – dán jegybank

A dán jegybank nem szentel külön részt éves jelentéseiben a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységének. A dán nyelvű honlap alapján a következő területek tartoznak a jegybank ezirányú tevékenységébe.

Jubilæumsfond

A dán jegybank az intézmény 150 éves évfordulója alkalmából 1968-ban hozta létre a jubileumi alapot (Jubilæumsfond) azzal a céllal, hogy a dán kultúrát, művészetet és design-t támogassa. Az alap vagyona 2014-ben 85 millió dán korona volt a kezdeti 15 milliós összeg többszöri megemelését követően. Az alap a következő tevékenységeket támogatja:

- ösztöndíjak építészeti, képzőművészeti és design termékek fejlesztésére;
- prototípusok és termékfejlesztés finanszírozása;
- a dán design, képzőművészet és építészet terjesztését célzó könyvek, katalógusok, filmek és videók elkészítésének támogatása;
- hazai és külföldi képzőművészeti, design és építészeti vásárokon és kiállításokon való részvétel elősegítése;
- ösztöndíjak és utazási támogatások.

Az alap 2014-ben 713 pályázatot támogatott csaknem 4 millió dán korona összegben, illetve az alap évente egyszer egy különdíjat is adományoz 400.000 dán korona értékben. 2014-ben Tora Urup üvegművész részeseült az elismerésben. Műveinek egy részét 2014. október 28-tól november 26-ig a dán jegybank főépületének aulájában állították ki.

Kutatási támogatás

A dán jegybank ösztöndíjat biztosít olyan PhD kutatások elősegítésére, amely a monetáris politikával és a pénzügyi stabilitással foglalkozik. A jegybank támogatja a Dán Közgazdasági Társaság munkáját titkársági feladatok ellátásával. A társaság célja a gazdasági kérdések megvitatása, és ők adják ki a Nemzeti Közgazdasági Szemlét, amely Dánia elsősorú gazdasági folyóirata. A jegybank hozzájárult a folyóirat elektronikus verziójának létrehozásához. A European Economic Association (EEA) által létrehozott 10.000 euro értékű Birgit Grodal¹ díjat a dán jegybank támogatja.

Kiállítás

A dán jegybank épülete mindennap 9 és 16 óra között látogatható, a bejárat aulában régi és jelenlegi dán és feröeri érmékből és bankjegyekből összeállított kiállítás tekinthető meg.

Előadások

A dán jegybank iskolai előadási napokon 9 és 16 óra között 1,5 órás előadásokat tart középiskolás tanulók és tanáraik számára, ahol a dán jegybank felépítését, céljait, a dán monetáris politikát, a dán érmék és bankjegyek történetét, valamint Dánia és az euro viszonyát érintik.

¹ Birgit Grodal dán közgazdász, a Koppenhágai Egyetem professzora volt.

Források:

- A dán jegybank Jubilæumsfond-jára vonatkozó információk elérhetősége:
https://www.nationalbanken.dk/da/om_nationalbanken/Jubilaefund/Sider/default.aspx
- A dán jegybank kutatási tevékenysége:
https://www.nationalbanken.dk/en/about_danmarks_nationalbank/DN_and_economic_research/Pages/default.aspx
- Információk a dán jegybank által középiskolások és tanáraik számára szervezett előadásokról:
https://www.nationalbanken.dk/da/om_nationalbanken/foredrag_Nationalbanken/Sider/default.aspx

Deutsche Bundesbank – német jegybank

A Bundesbank nem szentel külön részt éves jelentéseiben a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységének. Ugyanakkor számos, ebbe a működési kategóriába sorolható tevékenységet végzett az elmúlt időszakban, amelyek nagy részéről a honlapján hírekben is beszámolt.

Érdekesség, hogy 2013-ban a német CSR díj „kiemelkedő CSR iránti elkötelezettség” kategóriájának egyik díjazottja Dr. Jens Weidmann, a Bundesbank elnöke volt. A héttagú zsűri azzal magyarázta a díj odaítélését, hogy a Bundesbank elnöke személyesen is sokat tett a pénz értékállósága és a pénzbe vetett bizalom megőrzése érdekében. Mindez pedig elengedhetetlen feltétele a fenntartható gazdasági fejlődésnek.

Pénz és Valuta Alapítvány („Stiftung Geld und Währung”- SGW)

Az SGW 2002-ben jött létre azzal a céllal, hogy a stabil pénz iránti köztudatot fenntartsa és erősítse. Az alapítvány kuratóriuma 7 tagú, ebből 5 főt a jegybank, 2 főt pedig a szövetségi pénzügyminisztérium delegál. Az alapítvány a pénztudomány terén támogat gazdasági és jogi kutatási tevékenységet, melynek jelenleg két pillére van:

- egy interdiszciplináris kompetencia-központ támogatása (Institute for Monetary and Financial Stability, IMFS) a frankfurti Goethe Egyetemen 2007 óta;
- két doktori program támogatása: a frankfurti Goethe Egyetem és a jénai és halle-i egyetem közös programja.

Emellett az erőforrásaihoz mérten az alapítvány egyéni projekteket is támogat, 2014-ben 9 különálló projekt nyert támogatást, melyek között konferenciák, doktori disszertációk kiadása és kutatások szerepelnek. Az alapítvány jelenlegi vagyona kb. 65 millió euro, melynek nagy része a Bundesbank 2001-ben kibocsátott arany egymarkás emlékermének értékesítéséből származott.

A 2015-ös pénzügyi terv szerint az SGW összes bevétele várhatóan 5,16 millió euro lesz, melyből 1,638 millió eurót költ támogatási projektekre. Ebből a legnagyobb részt az IMFS kompetenciaközpont 1 millió euro összegű finanszírozása adja, 128.000 és 150.000 eurót költenek majd a doktori és egyéb ösztöndíjprogramokra. Az egyéb, a két pillértől különálló projektek támogatására 300.000 eurót irányoztak elő.

Gyűjtemények

A Bundesbank az 1957-es megalapítása óta gyűjt műalkotásokat, közintézményként célja a kulturális felelősségvállalás, illetve a kortárs művészet integrálása a mindennapi munkakörnyezetbe. E tevékenysége során a Bundesbank leginkább festményeket és szobrokat vásárol németnyelvű területekről. A mostanra több ezres gyűjtemény a frankfurti központban és a Bundesbank fióktelepein található meg, az alkotások áttekintést nyújtanak a 20. és 21. századi művészet irányvonalairól. A frankfurti előcsarnokban kortárs művészek részvételével rendszeresen kiállításokat is szerveznek a „perspektívák és jelenkor” kiállítás-sorozat részeként. A legutóbbi kiállítás Helen Feifel műveit mutatja be július 10-ig.

A Bundesbank 350.000 darabból álló érme-és bankjeggyűjteménye világviszonylatban is különleges földrajzi és időbeni kiterjedése miatt. A gyűjtemény elemei kutathatók egy kutatási szobában és azokról fotók is rendelkezhetők. A gyűjtemény egy részét a Bundesbank pénzmúzeumában állítják ki, ami felújítás miatt 2014. szeptember 1-től várhatóan 2016 végéig zárva tart. A múzeum a frankfurti központi épület mellett található.

A Bundesbank Münster város múzeuma számára adott kölcsön történelmi érméket, amelyek a vesztfáliai béke időszakából származnak. Mindez beleillik a Bundesbank elképzelésébe, mely szerint ad hoc alapon a gyűjtemény részeit a frankfurti pénzmúzeumon kívül állítják ki. További hasonló projektek megvalósítás alatt állnak.

Külföldi jegybankokkal történő szakértői segítségnyújtási célú együttműködések

Megalapítása óta a Bundesbank folyamatosan együttműködik más jegybankokkal világszerte. Ezen együttműködés célja a piacgazdaság számára releváns jegybanki folyamatok kidolgozása, a monetáris reformok elősegítése, valamint a gazdasági és pénzügyi stabilitás támogatása. A Bundesbank projektjei három fő csoportra oszthatók:

- szakértők küldése az érintett országokba, hogy elősegítsék egy projekt megvalósulását;
- tanulmányi látogatások szervezése a Bundesbankba, hogy a szakértőkkel - akár külön szakterületenként - házon belül lehessen egyeztetni;
- Németországban és külföldön kurzusok szervezése.

Ezeket a tevékenységeket 2005 óta a frankfurti központtal működő Szakértői Jegybanki Együttműködés Központja (Zentrums für Technische Zentralbank-Kooperation) szervezi. A cél egy nemzetközi hálózat kialakítása és egy olyan platform teremtése, ahol a világ különböző részeiről érkező bankárok megoszthatják gondolataikat, véleményeiket és tanulhatnak egymástól.

A Bundesbank főiskolájának tevékenysége

A Bundesbank oktatási tevékenységének egyik alappillére jelenti a jegybank által működtetett főiskola (Hochschule der Deutschen Bundesbank), amely 1980 óta képez fiatal szakembereket a hachenburgi kastélyban a jegybank és a pénzügyi felügyeleti hatóság (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) számára. A főiskola egy államilag elismert magánfőiskolaként működik, amely a Bundesbank egyik, külön jogi személyiséggel nem rendelkező és nem önálló intézménye. Az elmúlt tanévben a főiskolának 628 hallgatója volt.

A főiskola duális bachelor szintű képzést nyújt központi banki tanulmányok témában. A képzés 22 hónapos elméleti és összességében 12 hónapos gyakorlati részből áll, így összesen három évet tesz ki. A képzés gyakorlatorientált, az elméleti oktatást követően gyakorlati problémák és esettanulmányok során mélyíti el a megszerzett tudást, valamint több ízben gyakorlatot is eltöltenek a hallgatók a Bundesbankban. A bachelor diplomamunka leadását követően külföldi partnerintézményekben is lehetséges az utolsó 4 hónapos gyakorlati modul eltöltése. A képzés során a hallgatók juttatást kapnak, mely megközelítőleg 1100 euro havonta (a banki szakügyintéző képesítéssel rendelkezőknek 1250 euro). A jelentkezés feltétele a német állampolgárság. A Bundesbank gyakorlatának megfelelően a főiskola nemzetközi tevékenysége is kiterjedt, az alábbi három tevékenység mentén:

- Lehetőséget biztosít arra, hogy a gyakorlati időszakot a hallgatók más partnerintézményeknél, külföldi jegybankoknál töltsék (többek között Dánia, Írország, Olaszország, Lettország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Csehország, Spanyolország, Ciprus);
 - A Szakértői Jegybanki Együttműködés (Technischen Zentralbankkooperation - TZK) keretein belül kölcsönös cserelehetőséget biztosít a főiskola tanárainak és diákjainak külföldi jegybankok oktatási intézményeinél:
 - Banking University of the National Bank of Ukraine, Kijev
 - Moskow Banking School of the Bank of Russia, Moszkva
 - PBC School of Finance, Tsinghua University, Peking
 - Polesky State University, Pinszk
 - Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine, Szumi
- A fentiekén kívül a főiskola oktatói más egyéb országok konferenciáin, szemináriumain is részt vesznek.
- A főiskola magas rangú vendégelőadókat fogad a világ fontos jegybankjaitól, valamint kiemelkedő kanadai és amerikai egyetemekről.

Egyebek

- Közel 120 hesseni építész és belsőépítész vett részt a részben a Bundesbank által is szervezett építészeti szimpóziumon, amely a háború utáni modern építészettel foglalkozott. A korszak egyik kiemelt épülete a Bundesbank központja is.
- Az „Euro generáció 2014/2015” tanulmányi verseny német döntőjét a Bundesbank rendezte meg 2015 márciusában, a döntőbe jutott három csapatnak ajánlást kellett készítenie az EKB következő kamatdöntéséhez. A 11 résztvevő euroövezeti tagállam által megszervezett versenyek döntősei látogatást tesznek az EKB-ban és találkozhatnak Mario Draghi-val.
- A Bundesbank fióktelepei rendszeres tanárképzést és szemináriumokat szerveznek.
- Az oktatási és képzési programok keretében minden alkalommal 30 tanár vesz részt a „Weidmann tanárokkal találkozik” rendezvénysorozaton, melynek során a tanárok egy workshop keretében lehetőséget kapnak arra, hogy közvetlenül a Bundesbank elnökének gazdasággal és monetáris politikával kapcsolatos kérdések tegyenek fel. A programra a Bundesbank szerint azért van szükség, mert a gazdasági témák nem kellő hangsúllyal vannak jelen a tananyagban. A tanárok fontos célcsoportot jelentenek, mivel közvetítőként jelennek meg a gazdasággal és a jegybanki tevékenységgel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, ezáltal fontos multiplikátorhatásuk is van.
- 1976 óta évente két alkalommal szervez a Bundesbank székházában véradást a német Vöröskereszt. Egy alkalommal nagyjából 200 munkavállaló ad vért, amely duplája az átlagosnak. Az elmúlt 35 évben összeségében 5.264 liter vért adtak a Bundesbank munkatársai.

Források:

- A Pénz és Valuta Alapítvány („Stiftung Geld und Währung” - SGW) honlapja:
<https://www.stiftung-geld-und-waehrung.de/stiftung/Navigation/DE/Startseite/startseite.html>
- A Bundesbank gyűjteményei:
<http://www.bundesbank.de/Navigation/DE/Bundesbank/Sammlungen/sammlungen.html>
- A külföldi jegybankokkal történő technikai segítségnyújtási célú együttműködésekre vonatkozó információk:
http://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Standardartikel/Bundesbank/Technical_Central_Bank_Cooperation/technical_central_bank_cooperation.html
- A Bundesbank főiskolájának honlapja:
http://www.hochschule-bundesbank.de/hochschule/Navigation/DE/Home/home_node.html

Bank of England – angol jegybank

Az angol jegybank kiemelten foglalkozik a társadalmi felelősségvállalás kérdésével. A jegybanknak felelősséget kell vállalnia egyrészt fizikai környezete iránt, így a londoni és az essex-i épületeinek fizikai állapota iránt; másrészt a tágabb értelemben vett természeti és emberi környezete iránt, ideértve 3868 munkavállalóját és a bank beszállítóit is. Intézkedéseivel erősíteni szeretné a közvélemény intézménybe vetett bizalmát, épp ezért mind a banknak, mind a munkavállalóinak a legmagasabb etikai előírásokat kell követniük.

Etikai előírások és „Belső Etikai Kódex”

A tavalyi év folyamán a jegybank belső szabályzatát kiegészítették etikai és életviteli szabályzattal, mely tartalmazza a kollégák, üzlettársak, stakeholderek által elvárt viselkedési szabályokat. A kollégák évente oktatáson vesznek részt, hogy tisztában legyenek a kötelezően betartandó szabályzatban foglaltakkal.

A közös szabályrendszer a következő értékekre épül:

- **Nyitottság és kiszámíthatóság:** A közalkalmazottak elszámoltatható és átlátható munkavégzése.
- **Pártatlanság:** A döntések pártatlan, objektív meghozatala.
- **Befogadó munkakörnyezet:** A diszkrimináció és a szexuális zaklatás elítélése. Olyan munkahely létrehozására törekednek, ahol együtt és egymással dolgoznak a munkatársak a közös érdekében.
- **Egységre való törekvés:** Prudens, a bank céljainak mindenben megfelelő munkavégzés.

Oktatási és ismeretterjesztési tevékenység

Az angol jegybank célja, hogy az emberek jobban megértsék a bankrendszer és a monetáris politika működését, ennek érdekében nyitottak múzeumot és állítottak össze oktatási anyagot.

Múzeum

Az angol jegybank múzeuma – mely több mint 100 ezer látogatót fogad évente - bemutatja a jegybank működését annak 1694-es alapításától kezdve egészen napjainkig, emellett a jegybank működési alapelveivel is megismerteti a látogatókat. A múzeum a tavalyi évben két időszakos kiállításnak is helyt adott: az egyik az I. világháborúnak állított emléket, míg a másik a jegybank eddig nem látott történelmi anyagát tárta a publikum elé.

Oktatási tevékenység

A jegybank oktatási tevékenysége során minden korosztály számára igyekszik elmagyarázni az intézmény szerepét és működését. A fiatalok számára egy bevezető anyagot állítottak össze a pénz szerepéről, a gazdaságról és az árpolitikáról. A monetáris politikában való még jobb elmélyülést segíti az évente megrendezésre kerülő, középiskolai diákok számára kiírt úgynevezett Target 2.0 verseny, melyen a tavalyi évben 288 iskola vett részt.

Az angol jegybank működteti a Centre for Central Banking Studies (CCBS) intézetet is, melynek célja, hogy globális fórumot biztosítson a világ jegybankjaiban és pénzügyi felügyeletet ellátó intézményeiben dolgozó szakemberek számára.

Az 1990-ben felállított intézet tevékenysége a jegybank nemzetközi pénzügyi stabilitás megteremtésére irányuló céljához kapcsolódik. Londonban és külföldön egyaránt tartanak előadásokat és tréningeket. A kurzusok célja, hogy nyílt, elgondolkodtató vitákat generáljon, továbbá lehetőséget biztosítson a meghívottak számára elképzeléseik megosztására, valamint saját szakterületük részletes bemutatására.

Sokszínűség

A jegybank kiemelt hangsúlyt fektet a nemi, identitásbeli, vallási és a bőrszíni különbségek tolerálására és támogatására, mert a Bank számára fontos, hogy munkavállalói között megvalósuljon a csapatmunka, létrejöhön a bizalom és a korrektség határozza meg a kapcsolatokat.

A jegybank különösen értékeli az eltérő ötleteket és gondolatokat, ugyanis a különböző vélemények, látásmódok sokszor jobb döntéshez vezetnek, ennek érdekében tisztelni és támogatni kell az ilyen törekvéseket.

Támogatják, hogy minél több hölgy kerüljön szenior menedzsment szintre, míg tíz évvel ezelőtt ilyen szintű pozíciókban csak a munkavállalók 7 százaléka volt nő, mára ez a szám eléri a 26 százalékot. A cél a 35 százalékos arány elérése, míg a színes bőrűek tekintetében a 9 százalékos arányt szeretnék elérni. Menedzsment szinten a cél az 50-50 százalékos női- férfi arány és a 15 százalékos színes bőrű részvételi arány elérése. Fontos lenne, hogy a jegybank egyetemi oktatási programjában is több lehetőséget kapjanak a nők és a színes bőrű munkavállalók.

A jegybank támogatja a rugalmas munkaszerződések alkalmazását: jelenleg a munkavállalók 11 százaléka részmunkaidős szerződéssel dolgozik.

A nők és a színes bőrűek mellett a meleg közösségek részvétele és azok nemi identitásának tisztelete is fontos. Emellett a vallási hovatartozás és az ezzel járó szokások tiszteletben tartására is kitér a jegybank a társadalmi felelősségvállalásról szóló jelentés vonatkozó fejezetében.

A jegybank fontosnak tartja a munkavállalói által szervezett közösségeket, hálózatokat, így támogatja „A Nők a Bankban” vagy „Az Angol Etnikai Kisebbségek Bankja” elnevezésű kezdeményezéseket is. A közösségek mindenki számára nyitottak és jelentős szerepet vállalnak a jegybank szervezeti kultúrájának fejlesztésében, pl. karrier- menedzsment tanácsadásban vagy a kölcsönös bizalomépítés kérdésében. A rendezvényekre előadókat is meghívnak azért, hogy a munkavállalók minél több helyről kapjanak információt és inspirációt. Az előadók között volt pl. Muhammad Yunus Nobel-díjas kutató vagy Dame Fiona Woolf, „Nagy London” egykori polgármestere (a Lord Mayor of London cím birtokosa, melyet csak egy évig birtokol a kitüntetett, s melynek formai szerepe van. Nem azonos a tényleges főpolgármesteri címmel, melynek elnevezése: Mayor of London).

Mindezek mellett a jegybank a tavalyi évben három afrikai/afro-karibi diák számára nyújtott egyetemi ösztöndíjat. Az ösztöndíj emellett nyári gyakorlatot biztosít a jegybankban, továbbá fedezi a diákok megélhetési költségeit. További két hallgató számára oktatási ösztöndíjat nyújtanak, további hét számára pedig nyári gyakorlati lehetőséget biztosítanak.

A jegybank több kulturális és integritást elősegítő szervezettel is tartja a kapcsolatot, melyek listáját a jelentésben közli.

Egészség és biztonság

A jegybank kiemelt figyelmet fordít a biztonságos munkakörnyezetre és megpróbálja elérni, hogy a munkavállalói támogató és egészséges munkakörnyezetben tudjanak dolgozni. A cél elérése érdekében egy külön bizottságot is felállítottak, melynek feladata, hogy folyamatosan felügyelje a környezeti-, egészségügyi- és biztonsági feltételeket.

Beszállítók

A jegybank szorosan együttműködik a beszállítóival azért, hogy értékei megjelenjenek a beszállítói láncban is. A jegybanki beszállítóknak szigorú minőségbiztosítási követelményeknek kell megfelelniük. A kiválasztási folyamat során nagy hangsúlyt fektetnek a beszállítók által előállított szemét újrahasznosításának módjára és ökológiai lábnyomára is.

A jegybank által kidolgozott Állami Beszállítói Szabályok biztosítják, hogy az alkalmas beszállító közbeszerzési eljáráson keresztül történjen kiválasztásra, mely folyamat teljes egészében nyomon követhető és elszámolható. A jegybank kifejezetten támogatja és előnyben részesíti a kis- és középvállalkozásokat. A jegybank

szigorúan betartja a fizetési határidőket, melyek rendszerint 30 naposak, de törekszik számlái mihamarabbi kiegyenlítésére. Ennek átlagáról statisztikát is közöl éves jelentésében.

Adományozás, jótékonyági feladatok

A Bank semmilyen adományozást vagy kifizetést nem eszközöl politikai célból. Éves jelentésében részletesen feltünteti a kifizetésre került adományok, díjak összegét. A 2014-2015-ös év folyamán aktívan részt vett közösségi projekteken is. Munkatársai mentorként segítettek különböző társadalmi eseményeket, általános iskolai és középiskolai bizottságokban aktív szerepet vállaltak. Továbbá olyan - a társadalom számára hasznos - projekteken nyújtottak támogatást, mint például a vakok támogatása vakvezető kutyák kiképzése által, különböző jótékonyági célból tartott összejövetelek és játékok rendezése, amely során a keletkezett bevétel jótékonyági célokra használták fel.

A jegybank a fent említett közösségi programjára a 2014-2015-ös évben 832.000 angol fontot költött, melyből az adományok 489.000 angol fontot tettek ki. A BoE éves jelentésében felsorolásra kerülnek az adományozások céljai, illetve azok összegei.

Források:

- Az angol jegybank éves jelentése:
<http://www.bankofengland.co.uk/publications/Pages/annualreport/default.aspx>
- A Centre for Central Banking Studies honlapja:
<http://www.bankofengland.co.uk/education/Pages/ccbs/default.aspx>

Banco de España – spanyol jegybank

Kulturális és szociális támogatások általános elvei

A spanyol jegybank éves nyereségének felhasználásáról szóló, 1964/192-es törvény harmadik cikke értelmében „a Banco de España nettó nyeresége úgy kerül meghatározásra, hogy a teljes nyereségből levonják a jegybank működésének bruttó költségeit, valamint azokat a jótékonyági célú támogatásokat, amelyek a pénzügyminiszter által meghatározott normák szerint más szervezetek részére juttatásra kerültek.”

Ezt a normát vitte tovább a gazdasági miniszter és a pénzügyminiszter 1993-ban, amikor jóváhagyták azt a rendeletet, mely kimondja, hogy a spanyol jegybank támogatói tevékenysége az alábbi területekre összpontosítson: szociális juttatások; szellemi, erkölcsi vagy fizikai szükségletek kielégítésére irányuló projektek. Kiemelt figyelem fordítandó a kutatás ösztönzésére; az oktatás, a tudomány, az irodalom és a művészetek támogatására; a nemzeti, történelmi, régészeti, művészeti és kulturális örökség védelmére; a szociális központok támogatására; illetve humanitárius vagy non-profit intézmények által végzett tevékenységek támogatására, együttműködésben azon nemzetközi szervezetekkel, melyeknek Spanyolország a tagja vagy támogatója.

A kulturális és szociális célokra nyújtott támogatások összege projektenként nem haladhatja meg az éves nyereség egy százalékát és felvásárlások, hozzájárulások, támogatások, díjak, illetve egyéb támogatások formájában valósulhatnak meg, amelynek kedvezményezettjei lehetnek magán és/vagy állami, természetes vagy jogi személyek.

A támogatások elosztását és a költségek kezelését a spanyol jegybank Végrehajtó Bizottsága végzi. Amennyiben egy projektnek odaítélendő összeg meghaladja a rendelkezésre álló keretösszeg egyharmadát, akkor a Gazdasági és Versenyképességi Minisztérium jóváhagyása is szükséges.

A spanyol jegybank Szociális és Jótékonyági Alapja által támogatott projektek 2014-ben területek szerint

Oktatási és kulturális tevékenységek – összesen 1.851.005 euro értékben

- Hozzájárulás a Fundación Príncipe de Asturias Alapítvány működési költségeihez és céljainak megvalósításához;
- Hozzájárulás a Fundación Reina Sofía Alapítvány működési költségeihez és céljainak megvalósításához;
- Hozzájárulás a Fundación de Estudios de Economía Aplicada (Alkalmazott Közgazdasági Tanulmányok Alapítvány) gazdasági kutatási osztályának, a "BDE Enrique Fuentes Quintana" működésének finanszírozásához;
- Hozzájárulás a Fundación Carolina Alapítvány működési költségeihez és céljainak megvalósításához;
- Hozzájárulás a Fundación de Estudios Monetarios y Financieros (CEMFI), azaz a Monetáris és Pénzügyi Tanulmányok Alapítvány oktatási és kutatási tevékenységének finanszírozásához;
- Hozzájárulás a Fundación Isaac Albéniz Alapítvány működési költségeihez és céljainak megvalósításához;
- Hozzájárulás az Asociación Española de Economía, azaz a Spanyol Közgazdasági Egyesület működési költségeihez és céljainak megvalósításához;
- Hozzájárulás a „Tertulias Hispano Británicas”, azaz a brit-spanyol összejövetelek kiadásainak finanszírozásához;
- Ösztöndíjak felsőoktatási tanulmányokhoz;
- Támogatás két kutatási projekt megvalósításához, amelyek közgazdaság-történeti kutatási kérdéseket, gazdasági és monetáris politikai témákat, valamint a spanyol pénzügyi rendszert vizsgálják.

Szociális és humanitárius segítségnyújtás – összesen 569.438 euro értékben

- Hozzájárulás az Asociación Española contra el Cáncer, azaz a Spanyol Rákellenes Egyesület jótékonyági gyűjtésének megszervezéséhez;
- Támogatások és hozzájárulás a Spanyol Vöröskereszt működéséhez;
- Hozzájárulás a Fundación de ayuda contra la Drogadicción, azaz a Kábítószer-függőség elleni Alapítvány működésének finanszírozásához;
- Hozzájárulás a Nemzeti Drogellenes Terv végrehajtásának finanszírozásához;
- Hozzájárulás a Spanyol Caritas segélyszervezet céljainak megvalósításához;
- A Banco de España Nyugdíjas Szövetségének támogatása;
- Hozzájárulás a Bethesda Alapítvány által végzett, értelmi fogyatékos emberek felügyeletére vonatkozó tevékenység finanszírozásához.

Tudományos és szakmai együttműködések – összesen 194.500 euro értékben

- Hozzájárulás a XI Congreso de Historia Económica, azaz a XI. Közgazdaság Történeti Kongresszus megvalósításához, melyet az Asociación Española de Historia Económica, azaz a Spanyol Közgazdaságtörténeti Egyesület szervez;
- Hozzájárulás a European Winter Meeting of the Econometric Society találkozó költségeihez;
- Hozzájárulás az egészségre, az öregedésre és a nyugdíjba vonulásra vonatkozó felmérés finanszírozásához, amely az európai SHARE projekt része;
- Hozzájárulás a XXII Foro de Finanzas, azaz a XXII. Pénzügyi Fórum megvalósításához.

Nemzeti és nemzetközi szervezetek – összesen 2.518.535 euro értékben²

- Spanyolország éves hozzájárulása a Financial Action Task Force of Latin America (GAFILAT), régebbi nevén GAFISUD működéséhez;
- Spanyolország éves hozzájárulása a Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) működéséhez;
- Spanyolország éves hozzájárulása a Bruegel Alapítvány működéséhez;
- Hozzájárulás a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Intézet állásfoglalása alapján a fogyasztók és a pénzügyi intézmények között felmerült viták rendezésére.

CEMFI, azaz a spanyol jegybank közgazdasági felsőoktatásra szakosodott intézménye

A spanyol jegybank 1987-ben alapította meg a Centro de Estudios Monetarios y Financieros (CEMFI), azaz a Monetáris és Pénzügyi Tanulmányok Központját. Az intézmény kettős küldetése: posztgraduális oktatás és kutatás a közgazdasági tudományok területén.

A CEMFI 1991-ben alapítvánnyá alakult át, melynek fő célja a közgazdasági képzés és kutatás, különös tekintettel monetáris és pénzügyi témakörökben.

A kezdeti időszakban a CEMFI-n elvégezhető közgazdasági és pénzügyi mesterképzés nem volt hivatalos mester fokozatú diplomaként elismerve és a CEMFI doktoranduszai egyéni elbírálások keretében akkreditáltatták spanyol egyetemekkel a CEMFI-n elvégzett képzésüket. A CEMFI és az Universidad Internacional Menéndez Pelayo (UIMP) nemzetközi egyetem 2006-ban kötöttek együttműködési megállapodást, így azóta a CEMFI által kínált mester, illetve doktori képzések az Oktatási Minisztérium által hivatalosan elismert posztgraduális fokozatok.

A CEMFI tudományos tevékenységének folytatása céljából tizenhat olyan tanárt foglalkoztat, akik mindannyian aktív kutatók és elismert szakemberek a saját szakterületükön. Közülük hárman az Econometric Society (Ökonometriai Társaság) munkatársai, hárman a European Economic Association (Európai Közgazdasági Egyesület) munkatársai, és heten a Centre for Economic Policy Research (CEPR) kutatási munkatársai. A

² Ezeket a támogatásokat - jellegükből és mértékükből adódóan - a Gazdasági és Versenyképességi Minisztérium is jóváhagyta.

CEMFI emellett rendszeresen együttműködik vendégoktatókkal és képzett, sikeres vezetőikkel, akik vendég-előadóként vesznek részt az oktatásban.

A CEMFI által kínált képzések

A CEMFI oktatási tevékenységének magas színvonalát az alábbi három fő képzési tevékenység fémjelzi:

- *Master in Economics and Finance – közgazdasági és pénzügyi mesterképzés*
A CEMFI az Universidad Internacional Menéndez Pelayo (UIMP) nemzetközi egyetemmel együttműködve kiváló minőségű, hivatalosan elismert posztgraduális programot kínál, amely lehetővé teszi a közgazdasági és pénzügyi mesterfokozat megszerzését. A program akadémiai időtartama két év, az oktatás angol nyelven folyik. A képzés fő célja, hogy felkészítse a tanulókat a közgazdasági területen folytatandó, tudományos és nem tudományos karrierre, mind az állami, mind a magánszektorban.
- *PhD in Economics - közgazdász doktori képzés*
A CEMFI az Universidad Internacional Menéndez Pelayo (UIMP) nemzetközi egyetemmel együttműködve kiváló minőségű, hivatalosan elismert posztgraduális programot kínál, amely lehetővé teszi a közgazdász PhD cím megszerzését. A program akadémiai időtartama három év és a CEMFI közgazdasági és pénzügyi mesterfokozatának megszerzése után lehet csatlakozni hozzá. A PhD program nagy részét a kutatási terület kiválasztása, és a kutatási projekt elvégzése, valamint a doktori disszertáció elkészítése teszi ki.
- *CEMFI Summer School – CEMFI Nyári Egyetem*
A CEMFI minden évben nyári egyetemet is szervez, ezek az intenzív tanfolyamok nyitva állnak mindazok számára, akik közgazdasági és pénzügyi tudásukat szeretnék bővíteni.

A CEMFI által végzett közgazdasági kutató tevékenység

A CEMFI kutatási tevékenységének sikeressége a tudományos szemináriumokban és a magas szintű találkozókban, a nemzetközi kutatási projekteken és a kutatói hálózatokban való részvételben, valamint a kutatási eredmények könyvek, illetve speciális kiadványok formájában való publikálásában testesül meg.

Több, nemzetközileg elismert közgazdasági kiadványban - például *American Economic Review*, *Econometrica*, *Journal of Political Economy*, *Review of Economic Studies*, *Quarterly Journal of Economics* - publikálták már a CEMFI kutatási eredményeit.

A CEMFI által szervezett szeminárium-sorozatok kiváló alkalmat nyújtanak arra, hogy más közgazdasági intézmények oktatói és kutatói, valamint a CEMFI saját, illetve vendégkutatói bemutassák és megvitassák az általuk végzett kutatások eredményeit. A szemináriumok témái változatosak, a kutatási projektek különféle megközelítésűek: elméleti, alkalmazott, tapasztalati, kísérleti, gazdaságpolitikai.

Források:

- A spanyol jegybank honlapja
http://www.bde.es/bde/es/secciones/sobreelbanco/Transparencia/Informacion_econ/Atenciones_benef/Atenciones_cult_21239a5c48b0a41.html
- A spanyol jegybank éves jelentése
http://www.bde.es/bde/es/secciones/informes/Publicaciones_an/Informe_anual/
- A CEMFI honlapja
<http://www.cemfi.es/studies/index.asp>

Banque de France – francia jegybank

A francia jegybank éves jelentésében jelentős részt szentel társadalmi felelősségvállalás programjának. Ebben deklarálja a terület kitüntetett szerepét, amely mentén 2020-ra szeretnék átalakítani a teljes banki működést.

A dokumentum a következő öt fő irányvonalat határozza meg:

- Fontosabb szerepvállalás az állami- és a lakossági pénzügyek oktatásában.
- Foglalkoztatási integrációs programok támogatása és szociális munkások számára képzések szervezése.
- Közgazdasági kutatások, a társadalmi szolidaritás és a kultúra támogatása mecénás-programon keresztül.
- A sokszínűség tisztelete, a diszkrimináció elleni küzdelem és az egészséges, mindenki számára egyenlő munkahelyi környezet megteremtése.
- A környezetvédelem, a károsanyag-kibocsátás csökkentése egyrészt a banki épületek energiatakarékosságával, másrészt a munkavállalók minél környezet-kímélőbb közlekedésének megvalósításával.

Oktatással kapcsolatos tevékenység

„ A pénz és a gazdaság városa” projekt

A francia jegybank a társadalmi felelősségvállalás jegyében célkitűzései közé felvette a pénzügyi oktatás támogatását, főként a fiatalabb korosztály tagjai körében. E cél elérése érdekében indította el 2011. május 25-én az úgynevezett Cité de l'Économie et de la monnaie” című projektet, melynek megvalósítási céldátuma 2018.

A projekt lényege egy olyan oktatási intézmény létrehozása, mely interaktív formában magyarázza el a gazdaság és a pénzügy világát, valamint az azokban uralkodó elméleteket és koncepciókat a fiatalok – főként általános- és középiskolások – számára. A kiállítás helyszíne a Bank által 1919-ben megvásárolt Gaillard Hotelben lesz, várhatóan 2300 m²-en. Az intézmény létrehozásába a jegybank több partnerintézményt is bevont, akikkel együttműködve közösen dolgozzák ki a leendő intézmény felépítését, oktatási anyagait és pedagógiai eszközeit. A projekt költségeiről publikus információ nem áll rendelkezésre.

Az együttműködő szervezetek és az együttműködések tartalma:

- Oktatási Minisztérium: Az oktatási minisztériummal kötött szerződés értelmében a Cité de l'Économie-ban megjelenő pedagógiai eszközöket és játékokat a minisztériummal közösen fejlesztik. Egyes oktatási eszközöket a minisztérium „elő-tesztel” gyakorló iskolákban mielőtt véglegesítik azt a kiállítóhelyen. A minisztérium egyes munkavállalói részt vesznek a Cité de l'Économie tudományos tanácsában is, mely szakmai, azaz pedagógiai oldalról vizsgálja felül a projektet. A Cité de l'Économie et de la monnaie projektnek köszönhetően a közeljövőben diákok és oktatók állandó és időszakos kiállításokat tekinthetnek meg, valamint pedagógusok számára további képzési lehetőségeket fog nyújtani az intézmény az oktatási minisztériummal közösen.
- Nemzeti Könyvtár: Főleg régi bankjegyek, érmék bemutatását tervezik, és egy jövőbeli állandó tárlat kialakítását a Cité de l'Économie-ban. A francia jegybank és a Nemzeti Könyvtár kilátásba helyezte további közös programok szervezését is, amint az új létesítmény átadásra kerül.
- UniverScience: Állami intézet, mely a tudományban és az iparban elért eredményeket mutatja be interaktív formában. A francia jegybank – az UniverScience már meglévő kiállítási- és szervezési kapcsolatai miatt - partnerszerződést írt alá az intézettel. A jegybanknak és az UniverScience-nak nem ez az első közös projektje, ugyanis 2009-ben „A válság és ami utána következik” illetve 2010-ben „Euro Expo” néven már rendeztek közös kiállítást.
- CNAM Múzeum: A CNAM Múzeum közös tudományos partnerszerződést írt alá a jegybankkal. A múzeum már évek óta rendelkezik egy pénzveréssel kapcsolatos tematikus kiállítással, melyet a jegybank most a

partnerszerződéssel felkarolt és a jövőben szeretné beépíteni a Cité de l'Économie kiállításába. A közös tervek között szerepel további oktatási célú kiállítások megszervezése is.

- **Állami Pénzügyi Oktató Intézet:** Az Intézettel a jegybank már régóta kapcsolatban áll, több közös projektben is részt vettek az évek folyamán. 2010-ben kifejezetten a Cité de l'Économie miatt kötöttek partnerszerződést, melynek fő célja, hogy az intézet kifejlessze a most létesítendő oktatási központ pedagógiai eszközeit, illetve a fiatalabbak számára közgazdasági oktató játékokat.
- **SES Beszélgetések:** Az első kerekasztal-beszélgetést 2012-ben szervezték meg, 450 diák részvételével, melynek fő témája: „Az informatika súlya a gazdaságban és annak hozzájárulása a gazdasági növekedéshez” volt. A sikerre való tekintettel a jegybank bevonta a SES beszélgetéseket a Cité de l'Économie projektbe. A továbbiakban olyan aktuális, fiatalok számára is érdekes közgazdasági témákat érintettek és érintenek, melyek közvetlenül hatással vannak az életünkre. Az előadásokra Franciaország legnevesebb közgazdászait invitálják.

A kiállítás 2018-as tervezett megnyitásáig a jegybank folyamatos programokkal készül a közönség érdeklődésének fenntartása érdekében. Ilyen volt többek között a 2015. április 13 – 17. között megtartott Printemps de l'Économie közgazdasági konferencia is, ahol napjaink közgazdasági és pénzügyi kérdéseit vitatták meg a szakma képviselői.

A projekt eddig elért eredményeit hivatott bemutatni – illetve tesztelni – a „Közgazdaságtan, válság, növekedés, átalakulás” címmel megrendezett kiállítás is Marseille-ben, ahol interaktív formában próbálták meg elmagyarázni középiskolai diákok számára a közgazdasági elméleteket, válságokat (az 1930-as évekbeli nagy gazdasági világválságot, majd a 70-es évek olajválságát, illetve a legutóbbi 2008-as pénzügyi válságot). Ezzel szeretnék a fiatalok számára közelebb hozni és érthetőbbé tenni a mindennapi világunkban történő gazdasági eseményeket.

Együttműködések a felsőoktatási szférával és oktatási műhelyekkel

2013-ban Auvergne régió, majd 2014-ben a jegybank Aquitaine és Limousin régióban található képviselői irodáinak vezetői egyezményt írtak alá a bordeaux-i és a limoges-i akadémiával. Az együttműködések biztosítják az oktatók számára a folyamatos továbbképzéseket, és segítséget nyújtanak a középiskolai és a számvetési képzésekben folyó oktatásban is.

A jegybank továbbá oktatási műhelyeket nyitott és fog nyitni minden olyan régióban, amellyel partnerszerződést kötöttek. Az oktatási műhelyeket a jegybank munkatársai irányítják; gazdasági és pénzügyi elméletekről, valamint a mindennapi életünket befolyásoló témákról tartanak előadásokat, úgy mint a francia jegybank szerepe, a pénz természete, az euroövezet, az eladósodottság és az infláció. A kurzusokon részt vehetnek középiskolások, főiskolások, egyetemisták; banki-, könyvelői- és más üzleti szférában dolgozók egyaránt. 2014-ben az ötven előadóhelyen csaknem 1500 résztvevő fordult meg. A kurzusoknak az állami iskolák és egyetemek adnak helyet.

A 2014-es évben már többi régió akadémiája is jelezte, hogy kész egy hasonló partnerszerződés megkötésére a francia jegybankkal.

Foglalkoztatási integrációs program és szociális munkások képzése

A jegybank nagy szerepet vállal az úgynevezett foglalkoztatási integrációs programokban, mely programokat a hátrányos helyzetű gyermekek számára szervezik. A jegybank három éves egyezményt kötött a Créteil Akadémiával, továbbá két másik középiskolával, ahol a jegybank képviselői részt vesznek az oktatásban.

A következő területeken tartanak képzéseket, illetve támogatják a tanulókat:

- A meglévő képzések további bővítése;
- Önkéntes védnökség és mentorálás;
- Közgazdasági paradigmák és a jegybank működésének bemutatása a diákoknak;
- A jegybank szakmai képviselői által felügyelt hivatalos állásinterjúk szóbeli szimulációja és értékelése;

- A „*Le brevet de technicien supérieur*” (a magyar OKJ-s képzésnek megfelelő képzés) diákjai számára számvetési- és vezetésszervezés tárgyak oktatása;
- A jegybank épületeiben – időszakosan - a diákok számára angol órák biztosítása;
- A diákok támogatása önéletrajzírásban, motivációs levél készítésében, segítség az álláshirdetések értelmezésében, a közösségi média hatékony használatának bemutatása.

Képzés biztosítása szociális munkások számára

A fogyasztók védelme érdekében a francia jegybank pénzügyi képzést nyújt a szociális munkások számára azért, hogy hatékonyabban tudják kezelni a túlzottan eladósodott vagy adósságcspapdába került háztartások problémáit. A jegybank emellett támogatja a nyilvánosság megfelelő tájékoztatását a piaci szereplőkön keresztül a fogyasztóvédelmi kérdéseket illetően.

Mecenatúra

A francia jegybank kiemelten fontosnak tartja a nemzeti értékek támogatását, megőrzését, így a következő területeken folytat mecenás tevékenységet: *közgazdaságtan, társadalom és kultúra*. Az első főleg pedagógiai és kutatási tevékenységek támogatását, míg a másik kettő jótékonyági akciók és kulturális értékek megőrzését jelenti.

A közgazdasági mecenatúra területén három intézménnyel kötöttek megállapodást: a párizsi Közgazdasági Iskolával, a toulouse-i Közgazdasági Iskolával és a Társadalomtudományok Nemzeti Alappal.

A társadalmi mecenatúra során együttműködnek a Francia Kórházak Alapítványával, továbbá a rászorulóknak ingyen ebédet nyújtó Restos du Coeur-rel, illetve az úgynevezett „Sárga Szobával”, mely beteg gyerekek számára nyújt segítséget.

A kulturális mecenatúra során a jegybank műtárgyak vásárlásával próbál hozzájárulni a nemzeti kulturális örökséghez, továbbá restaurálási munkálatokat is támogat.

Munkavállalói felelősségvállalás

- Fiatalok támogatása: Tanulmányi szerződések megkötésével igyekeznek felkelteni a fiatalok érdeklődését a banki munkalehetőségek iránt; az így kiválasztottak ingyenes – a jegybanki felvételi vizsgára felkészítő - tanfolyamokon vehetnek részt.
- Életpálya modell: A már középkorú munkavállalók számára életpálya modellt dolgoznak ki, melynek keretében kiegészítő képzéseket, szakmai és karrier tanácsokat nyújtanak számukra. A nyugdíj előtt álló munkavállalók számára szintén támogatást nyújtanak, s annak érdekében, hogy jobban fel tudjanak készülni az aktív és a nyugdíjas élet közötti átmenetre, részmunkaidős lehetőségeket is biztosítanak.

A nők és a férfiak munkahelyi egyenlőségének biztosítása

A jegybank 2014-ben írt alá egy széleskörű, a nők egyenjogúságát biztosító megállapodást, melyben a jegybank 36 pontban vállalt különböző kötelezettségeket. Ezek között szerepel a szakmai és magánélet közötti egyensúly megteremtésének támogatása, továbbá a Szülői Charta alkalmazása a jegybankon belül, annak érdekében, hogy a munkavállalók magánéletüket és a gyermeknevelést össze tudják egyeztetni a szakmai pályájukkal. Emellett alkalmazzák a Női Esélyegyenlőségi Minisztérium által készített „életegyensúly” csomag ajánlásait is, mint például, hogy a megbeszélések csak munkaidőben tarthatók, illetve hétvégén és munkaidőn kívül limitálják az e-mailek küldését. A jegybank elkötelezte magát az iránt, hogy növelni szeretné a nők arányát a munkavállalók között. A jegybank emellett támogatja a rokkant munkavállalókat, számukra segítik a munkahelyi integrációt, a munkahelyi környezet javítását.

A munkakörnyezet javítása

A munkában szerzett tapasztalatok, valamint tudás és a gyakorlati ismeretek megosztása prioritást élvez a jegybankban. Ennek szellemében nemrégiben a jegybank vezetősége számára megbeszélést szerveztek, mely

során megoszthatták a legjobb gyakorlatokat és ötleteket. 2014 folyamán bevezették az Agora nevű belső közösségi portált, melyen a munkavállalók szabadon megoszthatják a gondolataikat, ötleteiket. Az újító gondolatok megosztásának elősegítésére a jegybank tematikus workshopokat tart a munkavállalók számára.

A hatékonyabb és kiegyensúlyozottabb munkavégzés érdekében a jegybank kiemelten kezeli a pszichoszociális kockázatok kiszűrését és megelőzését. Célja emellett a munkahelyi megterhelés és stressz csökkentése, melyet főként a munkahelyi környezet és feltételek javításával tart elérhetőnek. Továbbá - főként a pénzverdében, ahol a fizikai munka miatt nagyfokú monotonitást kell túrniük a dolgozóknak - igyekeznek a munkavállalókat mindig más és más pozícióba áthelyezni, ezzel is csökkentve a munkahelyi stresszt és egyhangúságot.

Források:

- A francia jegybank éves jelentése:
<https://www.banque-france.fr/publications/rapport-annuel-de-la-banque-de-france.html>

Banca d'Italia – olasz jegybank

Támogatások alapelve

Az olasz jegybank támogatásokkal kapcsolatos általános alapelve, hogy a jegybank a támogatás kifizetését pénzügyi adomány formájában teszi meg, tiszteletben tartva a gazdasági alapelveket, az átláthatóságot, a nyilvánosságot, a méltányosságot és a pártatlanságot.

Az Igazgatótanács rendkívüli körülmények (pl. természeti csapások, vagy nagy társadalmi hatású események) esetén dönthet különleges kifizetésekről is, eltérve az általános kritériumoktól és az adományokra elkülönített összegtől.

A beérkező kérelmek elbírálásának menete

A jegybank csak azokat a kezdeményezéseket vizsgálja meg, amelyek az általa megszabott keretrendszerben megállapított témaköröknek megfelelnek, és amelyeket a kérelmezők a honlapon közzétett előírásoknak megfelelően nyújtanak be a kísérő információkkal és dokumentációval együtt. A kérelemnek tartalmaznia kell például a projekt megvalósításához szükséges összeget, a projekt elvégzéséről szóló tervet, költségbece- léseket, a finanszírozási forrásokat igazoló dokumentumokat.

Az olasz jegybank évente két ciklusban fogadja be és bírálja el a támogatási kérelmeket:

- I. benyújtási időszak: január 1. - február 28. - Elbírálás: június
- II. benyújtási időszak: július 1. - augusztus 31. - Elbírálás: december.

A berkezett kérelmeket előzetesen formailag megvizsgálják, majd a támogatásokat elbíráló Bizottság elé kerülnek. A bizottság az alábbi tagokból áll: a Humán Erőforrás igazgatóság igazgatója (ő egyben a bizottság elnöke is), a Titkárság vezetője, a Kommunikációs igazgatója, az Intézményi kapcsolatok igazgatóság vezetője és a Jogi osztály igazgatója.

A kérelmeket 25.000 eurós értékhatárig a Bizottság bírálja el, az ennél nagyobb összegű támogatásokat az Igazgatótanács ítéli oda.

Az olasz jegybank minden évben közzéteszi honlapján azoknak a szervezeteknek és intézményeknek a listáját, amelyek 1000 eurót meghaladó támogatásban részesültek. 2014-ben 65 intézmény és alapítvány kapott támogatást, listájuk elérhető az alábbi linken:

https://www.bancaditalia.it/chi-siamo/impegno-ambientale-sociale/elenco_beneficiari_contributi_2014.pdf

Támogatást élvező területek

- **A kutatás, a kultúra és az oktatás területén intézményi feladatokat ellátó szervezetek. Kiemelt témakörök: gazdaság, pénz, hitel, pénzügy.**

A jegybank kiemelt támogatást nyújt egyetemnek, egyesületek és tudományos alapítványok számára kutatási projektek vagy különleges rendezvények (konferenciák, szemináriumok) szervezéséhez, valamint mester- és doktori képzések és kutatói ösztöndíjak támogatásához.

- **Tudományos kutatás, kulturális promóció, ifjúsági képzés és oktatás**

A tudományos kutatás és a technológiai innováció támogatása, különös tekintettel az alábbiakra:

- Intézményi projektek és tudományos kiválósági területek, esetleg együttműködésben az egyetemekkel, a nemzeti kutató intézetekkel és és egyetemek közötti kutató konzorciumokkal, ösztöndíjak finanszírozásával
- Orvosi és orvos-biológiai területen végzett kutatások, élvonalbeli tudományos berendezések és orvos-technikai eszközök beszerzését támogató beruházások, amelyek elősegítik a kutatást;
- A tudományos és a műszaki know-how átültetése a gazdasági és termelési rendszerekbe;

- Orvosi műszerek és diagnosztikai és terápiás berendezések vásárlása egészségügyi központok és kórházak számára.

A humán, történelmi és tudományos kultúra promócióját és fenntartását végző, nemzeti szinten tevékenykedő akadémiák és kulturális intézmények támogatása, különös tekintettel az alábbiakra:

- Tanulmányok és tájékoztató anyagok készítése a történelem, az irodalom és a tudomány területein;
- Események és kiállítások szervezése, kivéve az évfordulók megemlékezésére szervezett eseményeket.

A minőségi ifjúsági képzés és oktatás országos támogatása, különösen:

- Olyan projektek – akár audiovizuális jellegűek is, melyek az oktatás minőségének fejlesztését szolgálják és ezáltal az oktatási rendszer szintjét emelik a kulturális és tudományos oktatás területén;
- Országos jelentőségű, akkreditált központok által támogatott felsőoktatási projektek, melyek célja a szakmai fejlődés, és amelyek a munkaerőpiacon felmerült igényekre adnak választ.

Jótekonysági, szolidaritási és közérdekű tevékenységek, különösen:

- Neves és elismert egyesületek, szervezetek és intézmények projektjei, amelyek célja az országos szintű gondoskodás és támogatás nyújtása az alábbi célcsoportoknak: gyermekek és idős rászoruló; betegek és fogyatékkal élők; kirekesztésben élők és társadalmi feszültségek áldozatai.

A támogatási keretrendszer kialakítása és a 2014. évi támogatások mértéke

A Banca d'Italia Igazgatótanácsa 2014 márciusában keretrendszert alkotott azokról az elvekről, amelyek alapján jótekonysági célra, illetve közérdekű kezdeményezésekre odaítélhetők az olasz jegybank által juttatott támogatások. Létrehoztak egy folyamat-leírást, amely részletesen tartalmazza a támogatásigénylés feltételeit és a kérelem benyújtására vonatkozó eljárás lépéseit, valamint a kérelmek feldolgozásának menetét, az illetékes szerveket, amelyek az egyes szakpolitikai területeken - mint például a kutatás, a kultúra, az oktatás, az ifjúság, az innováció és a szolidaritás - döntenek, valamint a benyújtandó projektek jellemzőit. Ez a specifikáció a Banca d'Italia honlapján érhető el, ahol szintén megjelentetik egyesével azoknak a szervezeteknek, intézményeknek a listáját, akik az adott évben 1000 eurót meghaladó támogatásban részesülnek.

2014-ben az olasz jegybankhoz 252 támogatói kérelem futott be, ezek közül több mint 60 projekt kapott hozzájárulást összesen 566.500 euro értékben.

Rendkívüli körülmények, mint például természeti katasztrófák és egyéb nagy társadalmi hatású, országos vagy a helyi közösséget érintő események esetén a jegybank Igazgatótanácsa saját kezdeményezésére nyújthat rendkívüli pénzügyi támogatást és szabja meg ennek feltételeit. Ilyen volt például 2014 októberében a Genova városát sújtó árvíz, ekkor a város 500.000 euro rendkívüli támogatásban részesült.

Szintén kiemelt támogatást kaphatnak az orvosi és tudományos kutatás és a társadalmi szolidaritás területén tevékenykedő szervezetek, közülük 2014-ben négy kapott külön támogatást, összesen 150.000 euro értékben.

Források:

- Az olasz jegybank honlapja
<https://www.bancaditalia.it/chi-siamo/impegno-ambientale-sociale/>
<https://www.bancaditalia.it/chi-siamo/impegno-ambientale-sociale/Criteri.pdf>
- Az olasz jegybank éves jelentése
<http://www.bancaditalia.it/pubblicazioni/relazione-gestione/index.html>

Norges Bank – norvég jegybank

A norvég jegybank (Norges Bank) CSR tevékenységéről részletes tájékoztatást nyújt éves jelentése, melyből kiderül, hogy a jegybank nagy hangsúlyt fektet a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységekre is.

Kutatás

A jegybankon belüli kutatások az alapvető jegybanki tevékenységekre fókuszálnak. A kutatásaik során együttműködnek több európai jegybankkal, valamint nemzetközi pénzügyi intézményekkel. Egyik legfontosabb céljukként definiálták, hogy fejlesszék a nemzetközi standardokat.

A norvég pénzügyminisztérium megbízásából a jegybank kutatásokat végez és eljárásokat dolgoz ki arra vonatkozóan, hogy hogyan tudják a súlyosan eladósodott országok finanszírozni magukat, valamint részt vesznek nemzetközi felügyeleti tevékenységekben is.

Az IMF-fel együttműködve, a norvég külügyminisztérium finanszírozásában a zambiai jegybanknak nyújtanak folyamatos technikai segítséget.

Lakossági kapcsolattartás

A Bank vezetése 2014-ben úgy döntött, hogy látogatóközpontot hoz létre az érdeklődők részére. Az átadást 2016-ra tervezik, ez az év lesz a jegybank alapításának bicentenáriuma. A kiállítás célja, hogy a fiatalok és az érdeklődő közönség számára a lehető legközelebb hozzák a jegybank működését. A látogatóközpont egy újfajta kapcsolati lehetőséget is biztosít a jegybank és a lakosság között.

A jegybank épülete Osló szívében, a Kvadraturen városrészben található. Az épület értékes műemlék, mely kiemelkedő értéket képvisel. A jegybank munkatársai szorosan együttműködnek a hatóságokkal, valamint a szomszédos épületek tulajdonosaival, hogy megóvják, ápolják, és fejlesszék a környezetet, a biztonságos és attraktív városi környezet megteremtése és megőrzése érdekében.

Nem csak a jegybank, hanem a norvég alkotmány is a 200. születésnapját ünnepli jövőre. A művészettörténeti múzeummal együttműködve a "FOR THE LOVE OF FREEDOM" című kiállítás keretében a jegybank aranyérméket adott kölcsön a múzeumnak és megfelelő védelmet is biztosított hozzá. A kiállításon annak is emléket akarnak állítani, hogyan menekítették ki 1940-ben Norvégia aranykészletét a német megszállók elől.

Négy könyv kiadását is finanszírozza a jegybank, melyek az intézmény kétszáz éves történetével foglalkoznak: három tudományos alaposággal készül, a negyediket közérthető, főleg reprezentációs anyagnak szánják.

A befektetési alap működése

A norvég nép azzal a mandátummal ruházta fel a jegybankot, hogy az olajjödelmekből származó bevételekből mind a mai, mind a jövőbeni generációk részesülhessenek. Ennek megfelelően a jegybank hosszú távú, felelősségteljes befektetési politikát folytat.

A jegybank közel 9000 cégben rendelkezik tulajdonosi hányaddal világszerte. Folyamatosan értékeli a cégeket, jelentéseket készít róluk, melyeknek a gazdálkodási részekon kívül fontos elemei a környezetvédelmi és szociális kérdések is. A befektetések védelme érdekében a norvég jegybank aktív tulajdonosi szerepet játszik, ezzel maximalizálva a leendő profitot. Csak 2014-ben 10.519 éves közgyűlésen szavaztak a jegybank képviselői. A tavalyi évben 2.641 megbeszélés zajlott le a jegybank és azon cégek képviselői között, melyekbe az alap befektetett.

Oktatás

Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy munkavállalóikat képezzék. Külföldi tanulmányutakat biztosítanak, oktatásokat szerveznek részükre.

2014-ben a jegybank egyik fő célkitűzése az volt, hogy nemzetközi viszonylatban is felhívják a figyelmet a norvég jegybankra, mint kiemelkedő munkaadóra. Kiválasztották azon egyetemek listáját, ahonnan szívesen látnának diákokat. Ezeken az egyetemeken előadásokat tartottak a jegybank munkatársai, és bemutatták az intézmény működését. Az előadások célja nem titkoltan a fiatal tehetségek meggyőzése volt, hogy válasszák a norvég jegybankot tanulmányaik után.

2014-ben 763 állandó munkatársa volt a jegybanknak, ebből 428-an a befektetési alapot kezelik. A csapat összesen 35 különböző nemzetiségű kollégából áll.

2014-ben 25 cikket és könyv fejezetet publikáltak a jegybank dolgozói vezető folyóiratokban. Ez a legmagasabb szám, mióta önálló kutatási részleg van a bankon belül.

2014-ben 35 szemináriumot rendezett a jegybank, melynek keretében meghívott előadók tájékoztatták a publikumot kutatásaikról. A jegybank kutatói 65 nemzetközi konferencián adtak elő, és a legtöbbjük állandó meghívott norvég egyetemeken.

2012-ben indította el a norvég jegybank doktori kutató programját, melynek keretében a legkiválóbb közgazdász hallgatókat akarták motiválni, hogy folytassák tanulmányaikat a legjobb egyetemeken. A nyertes hallgató az ösztöndíj mellé egyéves kutatói állást is kap a jegybank kutatási részlegén. A 2013/2014-es évben két hallgató vett részt a programban (a Brown University és az University of Pennsylvania hallgatója).

Ezen kívül létezik egy ún. „Norges Bank's Economic Research Fund” is, melynek célja, hogy pénzügyi segítséget nyújtson fiatal kutatók számára, hogy külföldön tanulhassanak, vagy külföldi konferencián előadóként vagy hallgatóként részt vehessenek.

Források:

- A norvég jegybank éves jelentése (2014):
http://static.norgesbank.no/pages/102831/Norges_bank_annual_report_2014.pdf?v=3/30/201530628PM&ft=.pdf

Narodowy Bank Polski - lengyel jegybank

A lengyel jegybank 2014. évi éves jelentése ezen anyag összeállításakor még nem volt elérhető a jegybanki honlapon, így az alábbi összefoglaló a 2013. évi éves jelentés alapján készült. Az éves jelentés „Education and information” fejezete tartalmaz CSR-vonatkozású információkat.

Pénzügyi kultúra fejlesztése, közgazdasági tudás/oktatás támogatása

A lengyel jegybank rendkívül aktív a pénzügyi kultúra fejlesztése és a közgazdasági tudás/oktatás támogatása terén. 2013-ban 170 oktatási projektet támogattak anyagilag (65 országos szintű, valamint 105 helyi, illetve regionális programot), ezek célközönsége széles kört fedett le általános és középiskolai diákoktól kezdve egyetemi hallgatókon át, a vidéki, elmaradott kistelepülések lakosságáig.

A legjelentősebb programok a következők voltak:

- My finances: több mint 120 ezer felsőéves középiskolás és 1600 tanár részvételével;
- Day-to-day Economics: több mint 120 ezer alsóéves középiskolás és 3 ezer tanár részvételével;
- On my own account: több mint 2200 vidéki alsóéves középiskolás részvételével;
- Entrepreneurship Olympics: több mint 23 ezer diák részvételével;
- Olympics of Economic Knowledge: kb. 14 ezer diák részvételével;
- Children’s Economic University: kb. 1500 általános iskolás részvételével;
- The Polish financial system and the basics and practice of the monetary and fiscal policy: posztgraduális tanulmányok;
- The mechanisms of the functioning of the euro area: posztgraduális tanulmányok;
- Bridge Scholarship Programme: vidéki, elmaradott kistelepülésekről származó, közgazdasági-pénzügyi egyetemi tanulmányokat kezdő fiatalok ösztöndíj formájában történő támogatása az egyetemi tanulmányok első évében.

A médiával együttműködve 2013-ban 20 oktatási projekt finanszírozásában vettek részt, a legfontosabbak:

- National Test of Economic Knowledge: a TVP SA-val együttműködésben, a műsort több mint 1.6 millió ember látta;
- Relax, it’s just Economics: a fenti műsort kiegészítő mini-sorozat, a műsorhoz hasonló nézettséggel.

A lengyel jegybank emellett saját szervezésű oktatási projektekkel is rendelkezik:

- jegybankelnöki elismerés a legjobb, mesterképzést lezáró szakdolgozatot író hallgatónak;
- közgazdasági-pénzügyi témákra vonatkozó esszé-verseny;
- jegybankelnöki elismerés banki-pénzügyi témákban megjelent könyvek szerzőinek.

A lengyel jegybank egy közgazdasági oktatással foglalkozó – csak lengyel nyelvű - portált is működtet (NBPortal.pl), az oldalt 2013-ban 670 ezer felhasználó látogatta meg. Az oldalon e-learning kurzusok is elérhetők, ezeket 2013-ban csaknem 2 ezren végezték el. A honlap az alábbi információkat tartalmazza: a lengyel gazdasággal kapcsolatos friss információk, makrogazdasági elemzések, e-learning kurzusok, oktatási segédanyagok, közgazdasági témájú online játékok, közgazdasági-pénzügyi témájú tudományos publikációk, közgazdasági szakkifejezések értelmező szótára.

Jegybanki alapítvány

2009. augusztus 10-én a lengyel jegybank létrehozta az ún. Foundation of Narodowy Bank Polski alapítványt, melynek fő feladata a közgazdaságtan és a közgazdasági oktatás fejlesztését célzó tevékenységek támogatása. Az alapítvány hivatalos cégbejegyzésére 2009. augusztus 31-én került sor. Az alapítvány jegyzett tőkéje 1.5 millió PLN (kb. 112 millió Ft), ebből 750 ezer PLN (kb. 56 millió Ft) fordítható üzleti tevékenységre. Az alapítvány (lengyel nyelvű) honlapja 2013-ban frissült utoljára, 2014-2015-re vonatkozó információkat/közleményeket nem tartalmaz.

Külföldi jegybankokkal történő technikai segítségnyújtási célú együttműködések

A lengyel jegybank az 1990-es évek vége óta szervez technikai segítségnyújtási célú programokat külföldi jegybankok számára, jellemzően a következő témákban: monetáris politika, devizatartalék-kezelés, fizetési rendszerek, pénzügyi stabilitás, fizetési mérleg statisztikák, közgazdasági oktatás, jegybanki biztonsági rendszerek, belső ellenőrzés, pénzmosás elleni küzdelem, jegybanki üzletmenet-folytonosság, jegybank-szakmai jogi kérdések.

A partnerintézmények által benyújtott témajavaslatok alapján a lengyel jegybank minden évben összeállít egy katalógust, mely az adott évben megrendezésre kerülő szemináriumokat és workshop-okat tartalmazza. 2013-2015 során a lengyel jegybank technikai segítségnyújtási tevékenységének kiemelt célcsoportját az alábbi országok jegybankjai jelentik:

- a Keleti Partnerség országai, azaz Örményország, Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Georgia, Moldova, Ukrajna;
- a Lengyelország által érintett IMF és Világbanki országcsoport többi tagja, azaz Azerbajdzsán, Kazahsztán, Kirgizisztán, Szerbia, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán;
- az EU-s tagjelölt országok, azaz Macedónia, Montenegro, Törökország.

A lengyel jegybank által kínált technikai segítségnyújtási programok fő formái a következők;

- 2-3 napos szemináriumok 20-25 fő részére (különböző jegybankokból érkező résztvevőkkel);
- 2-3 napos workshop-ok 10-15 fő részére (különböző jegybankokból érkező résztvevőkkel);
- 2-5 napos kiscsoportos study visit-ek;
- 2-8 hetes szakmai gyakorlat egy partnerjegybank 1-2 munkatársa részére;
- lengyel jegybanki kollégák szakmai látogatása partnerjegybankoknál;
- telefonon és e-mailben történő szakmai konzultációk;
- twinning projektek.

A technikai segítségnyújtási programokkal kapcsolatos tudnivalókat (jelentkezés menete, programkatalógus, stb.) a lengyel jegybank honlapján egy külön aloldal ismerteti.

A CSR tevékenységre fordított összegek nem szerepelnek tételesen a jegybank mérlegében, illetve éves jelentésében.

Források:

- A lengyel jegybank éves jelentése (2013):
http://www.nbp.pl/en/publikacje/r_roczny/rocznik2013_en.pdf
- A lengyel jegybank közgazdasági oktatással foglalkozó portálja:
<http://www.nbportal.pl/>
- A Foundation of Narodowy Bank Polski alapítvány honlapja:
<http://fundacjanbp.pl/>
- A lengyel jegybank technikai segítségnyújtási programokra vonatkozó oldala:
<http://www.tct.nbp.pl/>

Banca Națională a României – román jegybank

A román jegybank 2014-ben átalakította éves jelentésének szerkezetét, így a 2014-re vonatkozó jelentés a korábbiaknál sokkal rövidebb/tömörebb szerkezetű lett és kizárólag makrogazdasági, monetáris politikai, pénzügyi stabilitási és nemzetközi vonatkozású szakmai témákat tartalmaz. A 2013. évi jelentés ettől eltérő szerkezetű volt és az External communication fejezet tartalmaz CSR-vonatkozású információkat.

Pénzügyi kultúra fejlesztése, oktatási projektek

A román jegybank által szervezett oktatási programok célja a lakosság pénzügyi tudatosságának fejlesztése, valamint a gazdasági és pénzügyi témák/kérdések jobb megértésének elősegítése. A román jegybank az alábbi programokkal rendelkezik:

Open Days for Economics Students

- A 2009-ben indított program célja a jegybank szerepének és tevékenységének megismertetése, a célcsoportot egyetemi hallgatók, PhD hallgatók és egyetemi tanáraik alkotják. A program első részében a jegybank munkatársai, valamint felsővezetői tartanak előadásokat és interaktív szemináriumokat a résztvevőknek jegybanki vonatkozású témákban, fővárosi és vidéki egyetemeken egyaránt.
- A program második részében a projektben résztvevő egyetemek maguk szerveznek szemináriumokat és konferenciákat, valamint a hallgatók előre meghatározott témákban esszét/ tanulmányokat készítenek, melyeket a jegybank munkatársai értékelnek/véleményeznek és a legjobb munka a program végén bemutatásra kerül.
- 2014-ben 650 hallgató és tanár vett részt a programban.

Let's talk about money and banks

- A 2011-ben indított program célja a középiskolások pénzügyi kultúrájának fejlesztése és alapvető pénzügyi-banki ismeretek átadása formális és kötetlen oktatási keretek között. A főbb témák: megtakarítások-hitel-kamatok; pénztörténet; a jegybank feladatai és szerepe, valamint az euro bevezetésének előkészítése.
- A program során a diákok megtekintik a jegybank épületét, múzeumát, készpénzlogisztikai központját, vidéki fiókjait, valamint az állami pénzverdét. Emellett a fent felsorolt témákban prezentációkat is meghallgatnak.
- A 2014-es program a román oktatási minisztériummal közös szervezésben zajlott.

Academica

- A 2009-ben indított program egyetemi tanároknak és a tudományos életben tevékenykedőknek szól, 32 román egyetem részvételével. Évente kétszer interaktív eseményekre kerül sor (pl. nyári egyetem formájában), emellett a résztvevők számára egy külön online felületet is kialakítottak, ahol virtuális formában zajlik a közös munka.

Cultural days of the National Bank of Romania – éves kulturális programsorozat

A 2009-ben indított rendezvény során a román jegybank országszerte szervez kulturális eseményeket (pl. koncert, filmvetítés, kortárs művészeti kiállítás), melyek szemináriumok és konferenciák szakmai programját egészítik ki. 2014-ben a programok két részben, február-június, valamint szeptember-december során kerültek megrendezésre. A programsorozat révén elismert román művészek kapnak bemutatkozási/szereplési lehetőséget és a rendezvények kiváló alkalmat jelentenek az ország kulturális értékeinek megismertetésére is.

Jegybanki múzeum

A román jegybank központi épületében működő múzeumban numizmatikai kiállítás tekinthető meg, mely a román pénztörténetről ad áttekintést.

ZooMonetar – a román jegybank és a román természettudományi múzeum közös kiállítása

2014. június-október között a román jegybank a román természettudományi múzeummal közösen szervezett a múzeum épületében egy kiállítást, mely a világ bankjegyein és érméin szereplő növény- és állatvilágot mutatta be, az i.e. 5. századtól kezdve napjainkig.

Kulturális örökség megőrzése és védelme – művészeti gyűjtemény

A román jegybank küldetésének tekinti az általa birtokolt és a román építészeti-történelmi-művészeti kulturális örökség részét képező alkotások megőrzését és védelmét, ennek keretében a jegybank három bukaresti, valamint vidéki fiókhálózatába tartozó több történelmi épület rendszeresen felújításra és karbantartásra kerül.

A történelmi örökség megőrzésében a jegybank közgazdasági szakkönyvtára, archívuma és múzeuma vállal szerepet.

A román jegybank 1880-as megalapítása óta mindig is nagy hangsúlyt fektetett műtárgyak gyűjtésére és egy művészeti gyűjtemény létrehozására. Az elmúlt 135 évben a gyűjtemény műalkotások széles körével gyarapodott: numizmatikai alkotások (pl. érmék, bankjegyek); történelmi térképek, könyvek és egyéb dokumentumok, bélyegek, régi mérlegek; festmények, szobrok. A gyűjteményt jelenleg mintegy 20 ezer tétel alkotja.

A CSR tevékenységre fordított összegek nem szerepelnek tételesen a jegybank mérlegében, illetve éves jelentésében.

Források:

- A román jegybank éves jelentése (2013):
<http://bnro.ro/DocumentInformation.aspx?idDocument=18232&idInfoClass=6874>
- A román jegybank honlapjának „Educational projects” menüpontjában található információk:
<http://bnro.ro/Educational-Projects-5431.aspx>
- A román jegybank éves kulturális programsorozatával kapcsolatos információk:
<http://bnro.ro/Cultural-Days-of-the-National-Bank-of-Romania-6532.aspx>
- A ZooMonetar kiállítással kapcsolatos információk elérhetősége:
<http://bnro.ro/ZooMonetar--11092.aspx>

Národná Banka Slovenska - szlovák jegybank

Pénzügyi kultúra fejlesztése, díj

2014-ben a szlovák jegybank szlovák és külföldi általános és középiskolások és egyetemisták részére előadásokat szervezett, melyek főleg a jegybank Eurorendszerben betöltött szerepéről, az eurobankjegyek és érmék biztonsági jellemzőiről, az Eurorendszer monetáris politikájáról és a szlovák bankrendszeréről adtak tájékoztatást. Az előadásokon több mint 2500 fő vett részt.

A szlovák jegybank épületében 2014-ben egy új állandó kiállítás nyílt „From the Slovak koruna to the euro” címmel, melyet több mint ezer diák tekintett már meg.

2014-ben második alkalommal került átadásra a közgazdaságtan terén született, kimagasló szakmai minőségű disszertációkat vagy doktori értekezéseket jutalmazó jegybankelnöki elismerés.

Oktatási tevékenység

A szlovák jegybank által létrehozott Institute of Banking Education of the National Bank of Slovakia (IBV NBS) független jogi személy, a pénzügyi szektorban dolgozók számára szervez szakmai továbbképzéseket. Az intézmény által kínált mintegy 120 kurzus a bankrendszerre, a banki számvitelre, a bankok felügyeletére és szabályozására, a fizetési rendszerekre és a pénzügyi piacokra vonatkozó témákat ölel fel. Ezen kívül menedzsment témájú és idegennyelvi képzéseket is tartanak.

A szlovák jegybank engedélye alapján az intézmény szakmai vizsgákat is szervez, például a pénzügyi közvetítőkre és tanácsadókra vonatkozó szlovák törvény által előírt vizsgáknak az IBV NBS a kizárólagos szervezője. Ezen kívül az aktuáriusi vizsgákat is a szervezet bonyolítja.

Érme- és éremmúzeum – Kremnica

A szlovák jegybank egy érme- és éremmúzeumot működtet Kremnicá-ban, mely két állandó kiállítással rendelkezik. Az egyik, „Two sides of money” című kiállítás Szlovákia pénztörténetét, az éremkészítés érdekességeit, valamint a kremnicai bányászattal és érmeveréssel kapcsolatos főbb információkat ismerteti. A másik kiállítás a kremnicai várban található. A múzeum kiállításait oktatási programok és kreatív workshop-ok egészítik ki.

A múzeum galériájában kortárs művészeti kiállításokat rendeznek, melyek során szlovák és külföldi művészek alkotásai is bemutatásra kerülnek. 2014-ben hat kiállítást rendeztek, ezek között grafikai, karikatúra, illetve érem-kiállításra is sor került. 2014-ben a múzeum bekapcsolódott az I. világháború első évéből származó tárgyakat bemutató szlovák múzeumi kezdeményezésbe, ennek során a múzeum kollekciónak kapcsolódó darabjai bemutatásra kerültek, a kiállítást emellett általános- és középiskolások részére szervezett oktatási programok is kiegészítették.

2014-ben a múzeum részt vett a Múzeumok Éjszakája programban, valamint a nyár folyamán több, családoknak szánt eseményt is szerveztek, emellett a kremnicai várban lévő Szent Katalin templomban zenei koncertekre is sor került.

A CSR tevékenységre fordított összegek nem szerepelnek tételesen a jegybank mérlegében, illetve éves jelentésében.

Források:

- A szlovák jegybank éves jelentése (2014):
<http://www.nbs.sk/img/Documents/Publikacie/AnnualReport/ARNBS14.pdf>
- Az Institute of Banking Education of the National Bank of Slovakia honlapja:
<http://www.ibv-nbs.sk/en/>
- A szlovák jegybank Kremnicá-ban működő érme- és éremmúzeumának honlapja:
<http://muzeumkremnica.sk/en/home>

Sveriges Riksbank – svéd jegybank

A svéd jegybank éves jelentése nem tér ki a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységre és a honlapján sem találni részletes leírást. Az alábbi összefoglaló az interneten fellelhető anyagok lényegét ismerteti.

Nobel emlékérem

A Nobel emlékéremet (hivatalos elnevezése Sveriges Riksbank's Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel) a bank alapításának 300. évfordulójára, 1968-ban alapították. A díjat minden évben olyan díjazott kapja, aki kiemelkedő jelentőségű tudományos munkát végzett a gazdaságtudományok terén. A Királyi Svéd Tudományos Akadémia ugyanazon elvek alapján jelöli a győztest, mint ahogyan a Nobel-díjak esetében. 2012 óta a kitüntetett 8 millió svéd koronával gazdagodik, melynek költségét a svéd jegybank viseli.

Külföldi jegybankokkal történő technikai segítségnyújtási célú együttműködések

A svéd jegybank 2000 óta technikai segítséget nyújt más országok jegybankjainak, ennek keretében monetáris politikai, pénzügyi stabilitási, kommunikációs tanácsokat adnak a partner jegybank munkatársainak, esetenként szakértőket is delegálnak a helyszínre. Az együttműködések általában több éven keresztül tartanak. Jelenleg Albániában, Kenyában, Namíbiában, Ugandában és Vietnámban dolgoznak együtt a svéd jegybank munkatársai a helyi jegybankokkal (korábban a srí lankai jegybankot is támogatták). A projekt indulása óta már kb. húsz szakértő utazott a fent felsorolt országokba. A projektet a Swedish International Development Co-operation Agency (SIDA) szervezi és finanszírozza. A norvégokhoz hasonlóan az IMF szakértői segítségnyújtási programjaiban is részt vesznek.

Kutatás

A jegybank 300. évfordulójáról való méltó megemlékezés részeként 1968-ban létrehozták az ún. Riksbankens Jubileumsfond alapítványt 1.5 milliárd koronás alaptőkével. Az alapítvány 1988-ban önálló pénzügyi szereplővé vált és a svéd parlament döntése alapján 1.5 milliárd koronával megemelték a tőkéjét. Az alapítvány vezetőségét a svéd parlament nevezi ki, az alap kezelőjét a jegybank delegálja.

Az alap célja, hogy olyan kutatási területeket finanszírozzon, melyek támogatása más forrásokból nem vagy csak nehezen lenne biztosítható. Ennek megfelelően általában hosszú távú, nemzetgazdasági szempontból különösen fontos projekteket támogatnak. Az alapítvány alapító okiratában is szerepel, hogy a támogatások odaítélésénél a nemzetközi jelentőségű projekteket kell előtérbe helyezni. Különösen nagy hangsúlyt fektetnek az interdiszciplináris kutatásokra, kifejezetten támogatják kutatók nemzetközi csereprogramját, hogy a projektek keretében minél szélesebb körben tudjanak különböző országokból és tudományterületekről érkező kutatók a projekteken dolgozni.

Múzeum

A svéd jegybank 2005-ben együttműködést kötött a Tumba Bruk Múzeummal. 1755 óta Tumba városában működött a svéd jegybank bankjegy-nyomtatási központja. A jegybankkal együttműködve a múzeumban bemutatják a bankjegy-gyártás folyamatát, valamint az érdeklődők megismerkedhetnek a svéd bankjegyek történetével is.

Források:

- A svéd jegybank éves jelentése (2014):
http://www.riksbank.se/Documents/Rapporter/Arsredovisning/2015/rap_arsred2014_150327_eng.pdf
- A svéd jegybank kutatási alapítványának honlapja (Riksbankens Jubileumsfond):
<http://www.rj.se/en/>
- A svéd jegybank bankjegy-kiállításának honlapja:
<http://www.riksbank.se/en/The-Riksbank/History/The-Riksbanks-banknote-history-Tumba-Bruk-museum/>
- A külföldi jegybankokkal történő technikai segítségnyújtási célú együttműködésekre vonatkozó információk:
<http://www.riksbank.se/en/The-Riksbank/International-work/International-cooperation-for-expert-assistance/>

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasi – török jegybank

Társadalmi felelősségvállalási tevékenység, adományok és pénzbeli támogatások

A török jegybank elkötelezett a társadalmi felelősségvállalás iránt, adományokkal és pénzügyi támogatásokkal járul hozzá felsőoktatási tanulmányokhoz és kapcsolódó programokhoz. A kiemelésre érdemes tevékenységek a következők:

- Az ún. **Akadémiai Tanulmányok Pénzügyi Támogatása Program** keretében a jegybank folyamatos támogatást nyújt gazdasági és pénzügyi konferenciákhoz, valamint egyéb felsőoktatási és politikai döntéshozatali tanulmányokhoz és 19 felsőoktatási programot részesít pénzügyi támogatásban.
- A török jegybank 2014-ben megrendezte az **5. Akadémiai Tanulmányok Versenyét**, ezzel is támogatva a török gazdasággal, a jegybankkal és monetáris politikával kapcsolatos tanulmányokat.
- A török és a görög jegybank hozzájárulásával alapították meg az ún. **Derince Anatóliai Főiskolát** Izmitben, az 1999. augusztus 17-i törökországi földrengés következményeként. Az intézmény 2001-2002-ben kezdte meg működését és 2014-ben már a 13. diplomaosztó ünnepségét tartotta. 2014-ben a főiskolán végzetek közül hetvenen kaptak ösztöndíjat a jegybanktól egyetemi tanulmányok folytatásához. A török jegybank emellett irodai felszerelések (notebook-ok, nyomtatók, faxgépek, zártláncú TV rendszer és biztonsági berendezések) beszerzéséhez is nyújtott támogatást a főiskolának.
- A jegybank adománnyal segítette a Külügyminisztérium Házastársi Szolidaritási Egyesülete által épített leányszállás berendezését Ercis-ben.
- A jegybank által nem használt bútorok, íróasztalok, szekrények, konyhaszekrények, valamint elektromos eszközök (számítógépek, telefonok, nyomtatók) szétosztásra kerülnek oktatási intézmények között.

Kultúra, művészet és sport

A török jegybank a következő rendezvényeket/programokat részesítette támogatásban:

- Esztétikai Örökség: Kalligráfia – Ebru (Márványozás) és Sedefkárlik (Gyöngyberakás) kiállítás Salih Balakbalbalar gyöngyberakó művész és Alparslan Babaoglu márványozó mester munkáiból - 2014. május 10. – július 17. – Ankara/a török jegybank galériája.
- Kelet, Modernitás és Művészet kiállítás, a török-lengyel diplomáciai kapcsolatok felvételének 600. évfordulója megünneplése részeként. Válogatás a jegybank művészeti gyűjteményéből, az 1980-as, 1990-es évek művészetének relikviáiból - 2014. június 25. - szeptember 21. – Varsó/Wilanow Palotamúzeum.
- Hagyomány, Kultúra és Modernitás: Kortárs Művészet Törökországból kiállítás, a maláj-török diplomáciai kapcsolatok 50. évfordulója alkalmából. Válogatás a jegybank művészeti gyűjteményéből, a török festészet fejlődésének áttekintésével - 2014. december 2. - 2015. január 31. - Kuala Lumpur/Iszlám Művészetek Múzeuma.
- Sport terén a török jegybank rendezte a 7., jegybankok közötti sakkbajnokságot Isztambulban.

Istanbul School of Central Banking (ÍMB)

Az Istanbul School of Central Banking továbbképző intézményt a török jegybank alapította, hogy fórumot biztosítson a globális gazdaságról és pénzügyi kihívásokról való elgondolkodtató beszélgetéseknek és elemzéseknek, különös tekintettel a jegybankokat érintő témakörökre.

Az intézmény kutatási programokat és továbbképzéseket szervez, és aktívan részt vesz más jegybankokkal való technikai együttműködési programokban. Az intézmény fő profiljai a következők:

- Jegybankok számára releváns témák tanulmányi központja a feltörekvő és fejlődő gazdaságok tekintetében;
- Globális gazdasági fejlemények elemzése jegybankszempontról.

Az intézmény együttműködik jegybankokkal, nemzetközi intézményekkel és ismert szaktekintélyekkel, szívesen fogad jegybanki szakembereket és tudósokat, hogy találkozzanak, tapasztalatot cseréljenek, előadást tartsanak és aktuális kérdéseket tanulmányozzanak.

Az ÍMB továbbképzéseket és személyre szabott programokat is szervez, hogy ösztönözze a kritikus gondolkodást, tanulmányokat támogató aktuális, jegybanki szempontból releváns témákban, a résztvevők aktív közreműködésével. A képzések tanfolyam, szeminárium és workshop formában folynak Isztambulban vagy más helyszínen. Emellett személyre szabott és bilaterális programokat is szerveznek a jegybankokat érintő területeken.

Az ÍMB kutatási szemináriumokat és konferenciákat is tart gazdasági és pénzügyi témákban, valamint rendszeresen meghív neves kutatókat. A programok, az előadások és a kutatási témák leírása megtalálható az intézmény honlapján.

A CSR tevékenységre fordított összegek nem szerepelnek tételesen a jegybank mérlegében, illetve éves jelentésében.

Források:

- A török jegybank honlapja:
<http://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tcmb+en/tcmb+en>
- A török jegybank éves jelentése:
<http://www3.tcmb.gov.tr/villikrapor/2014/files/en-full.pdf>
- Az Istanbul School of Central Banking honlapja:
<http://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/iscb/iscb>